

משרד הכלכלה והתעשייה
אסטרעגיה ותכנון מדיניות

2020

2022

2030

משרד הכלכלה
והתעשייה

אתגר הפיריון בישראל

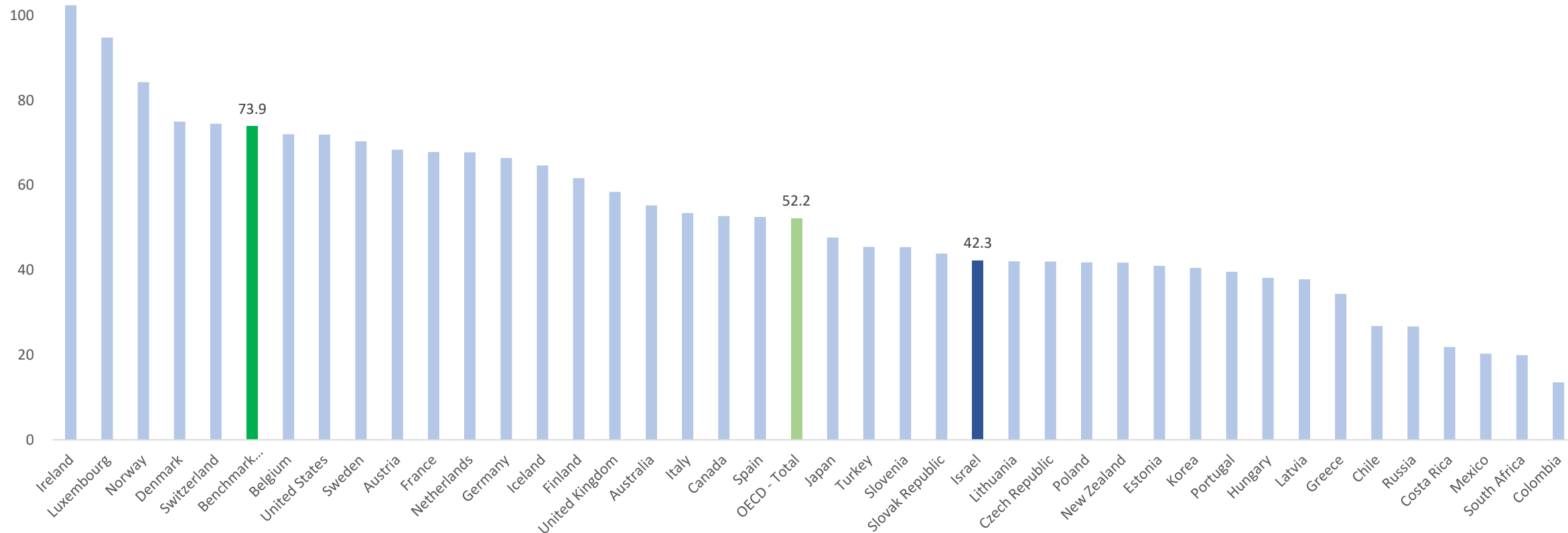
הצגה לתב"ת (ג'וינט)

27.4.2022

הפריון בישראל: פערים בהשוואה בינלאומית

פערי פריון ממושכים של כ-20% מול ממוצע מדינות OECD, ומעל 40% מול מדינות ההשוואה* שישראל מתקשה לצמצם, מה שמעיב על שיפור רמת החיים בישראל.

תוצר לשעת עבודה 2019
\$, מתוקן ל-PPP

2
*מדינות הסמן: אירלנד, דנמרק, בלגיה, שבדיה, אוסטריה, הולנד, פינלנד

מקור: עיבודי אגף אסטרטגיה לנתוני OECD

ישנם מגוון גורמים המשפיעים על הפיריון

פילוח מקורות פער הפיריון בין ישראל למדינות הסמן של ה-OECD

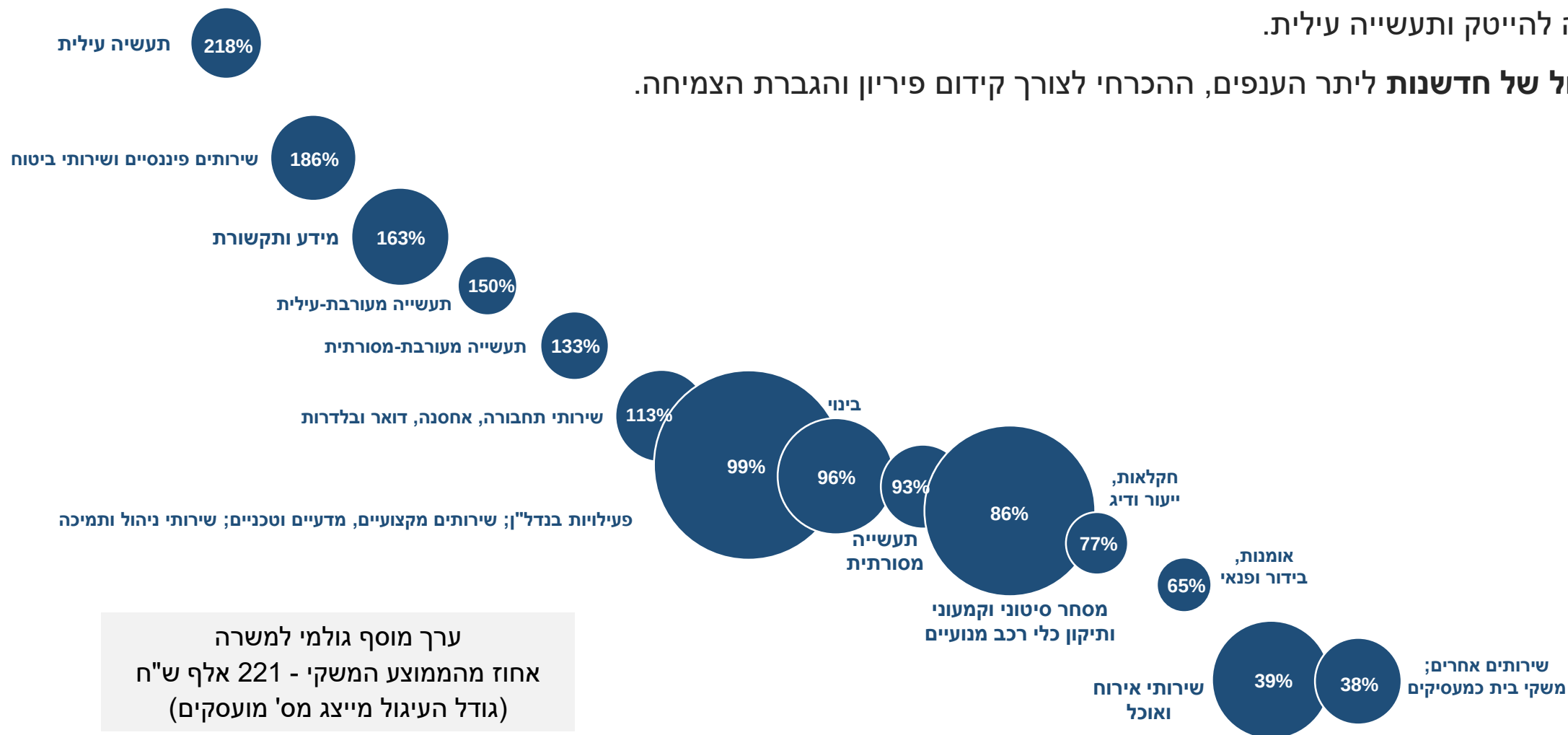
- לפי ניתוח מכון אהרון, מרכיבי ההשקעה בהון מסבירים את מרבית פער הפיריון (65%).
- בפרט, הנתח הגדול ביותר של ההשקעה על הפיריון הוא של ההשקעה בהון פרטי (35%).
- כמובן שתיתכן גם השפעה הדדית בין ההון האנושי לבין ההשקעה בפיריון (למשל היעדר הון אנושי מתאים עשוי להעיב על התמריץ להשקיע)

מקור: מכון אהרון, 2021

פער הפיריון מרוכז בענפים שאינם הייטק

▪ דואליות בענפי הכלכלה - ערך מוסף נמוך למשרה בענפי המסחר והשירותים ותעשייה המסורתית בהשוואה להייטק ותעשייה עילית.

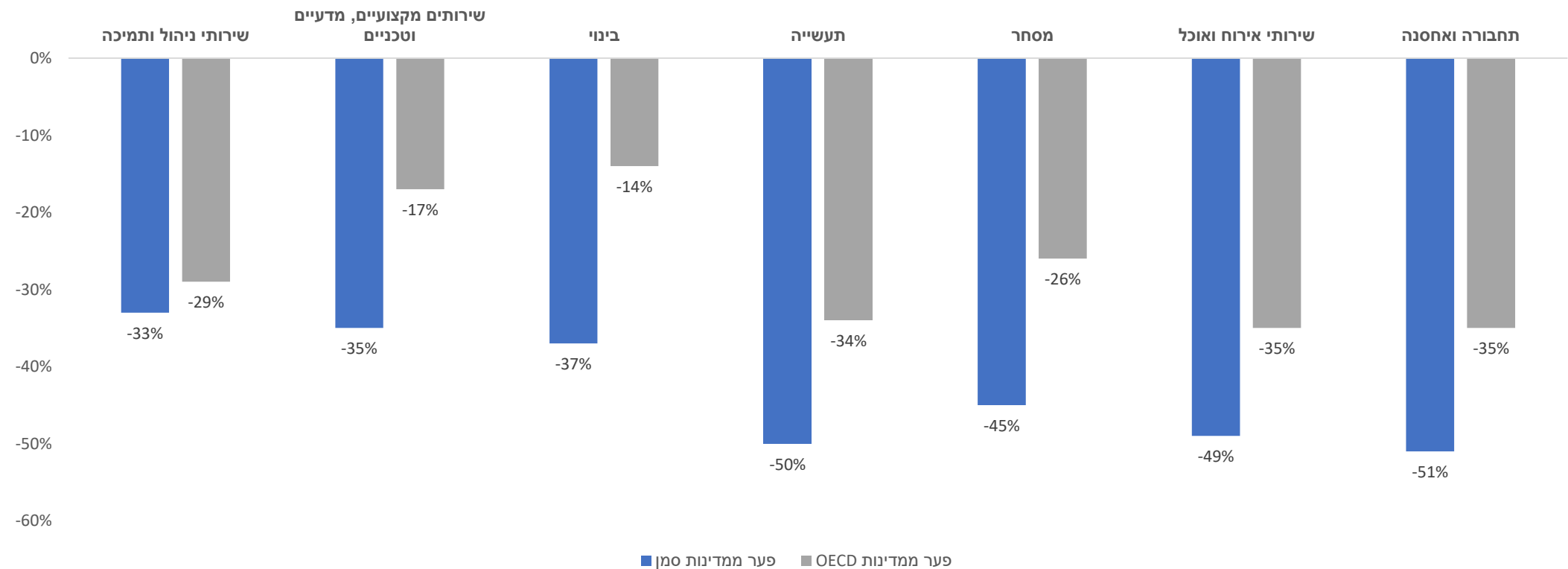
▪ אין חלחול של חדשנות ליתר הענפים, ההכרחי לצורך קידום פיריון והגברת הצמיחה.

הענפים המסורתיים בפערי פיריון משמעותיים בהשוואה בינ"ל

ענפי התעשייה, הלוגיסטיקה, האירוח והאוכל כ-50% מול מדינות הסמן

פער הפיריון של ענפי התעשייה והשירותים המסורתיים בהשוואה בינ"ל (2018)

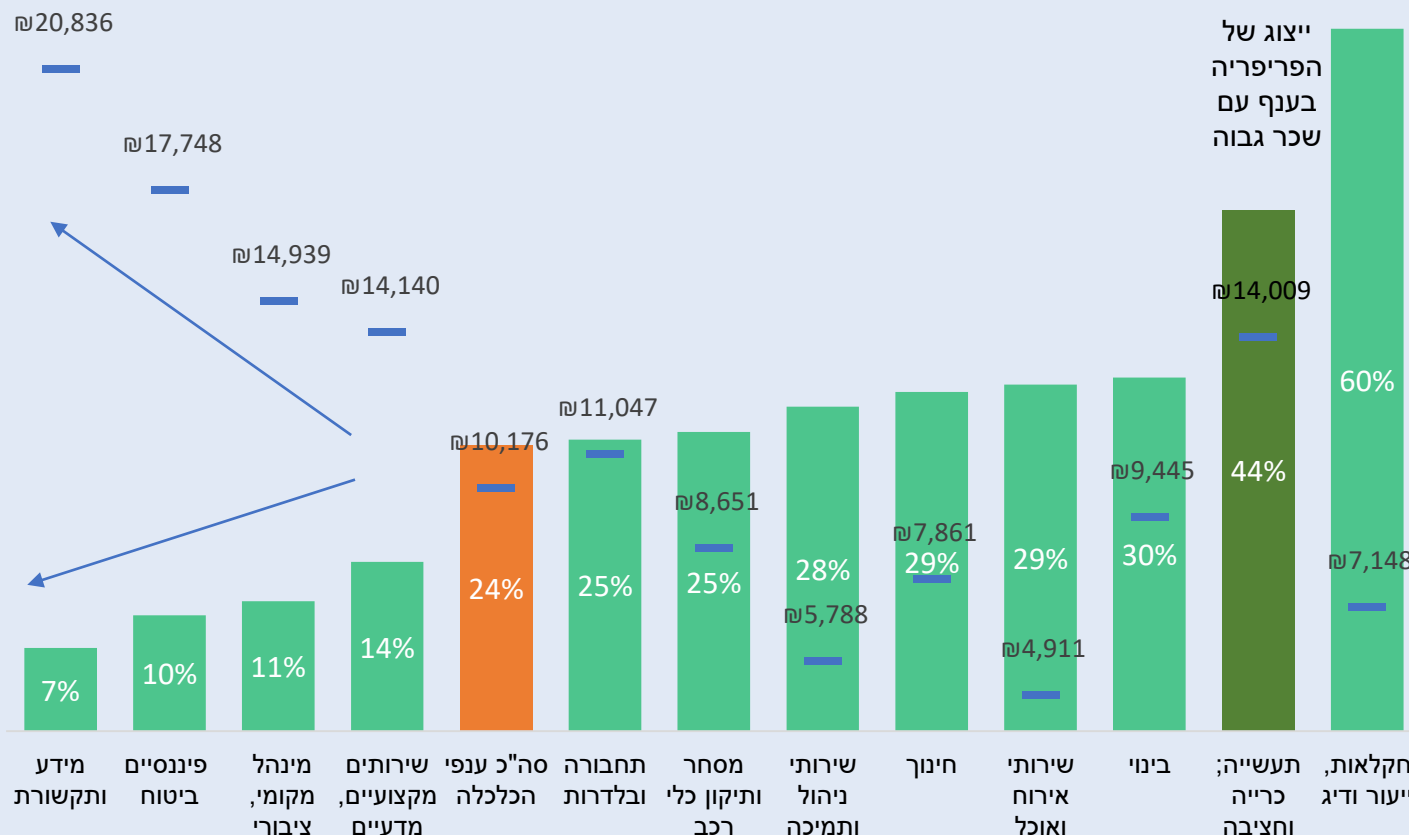
דואליות בפיריון בין פריפריה למרכז

בפריפריה מתגוררים 2.8 מיליון איש המהווים 30% מהאוכלוסייה. במחוזות הצפון והדרום מועסקים כ- 960 אלף איש ומועסקים בה 1.2 מיליון איש המהווים אף הם 30% מכח העבודה.

ניכר כי ככל שהשכר החודשי הממוצע בענף גבוה יותר, כך חלקם של המועסקים בפריפריה באותו ענף נמוך יותר: 7% מענף מידע והתקשורת מועסקים בצפון ובדרום (שכר 20 אלף ₪), 10% מהשירותים הפיננסים (שכר 17 אלף ₪) וכו'.

עוד עולה כי הפריפריה הינה בעלת ייצוג גבוה בענף **התעשייה** המתאפיינת בשכר חודשי ממוצע גבוה לעובד, דבר המצביע על הפוטנציאל של ענף זה לכלכלת הפריפריה.

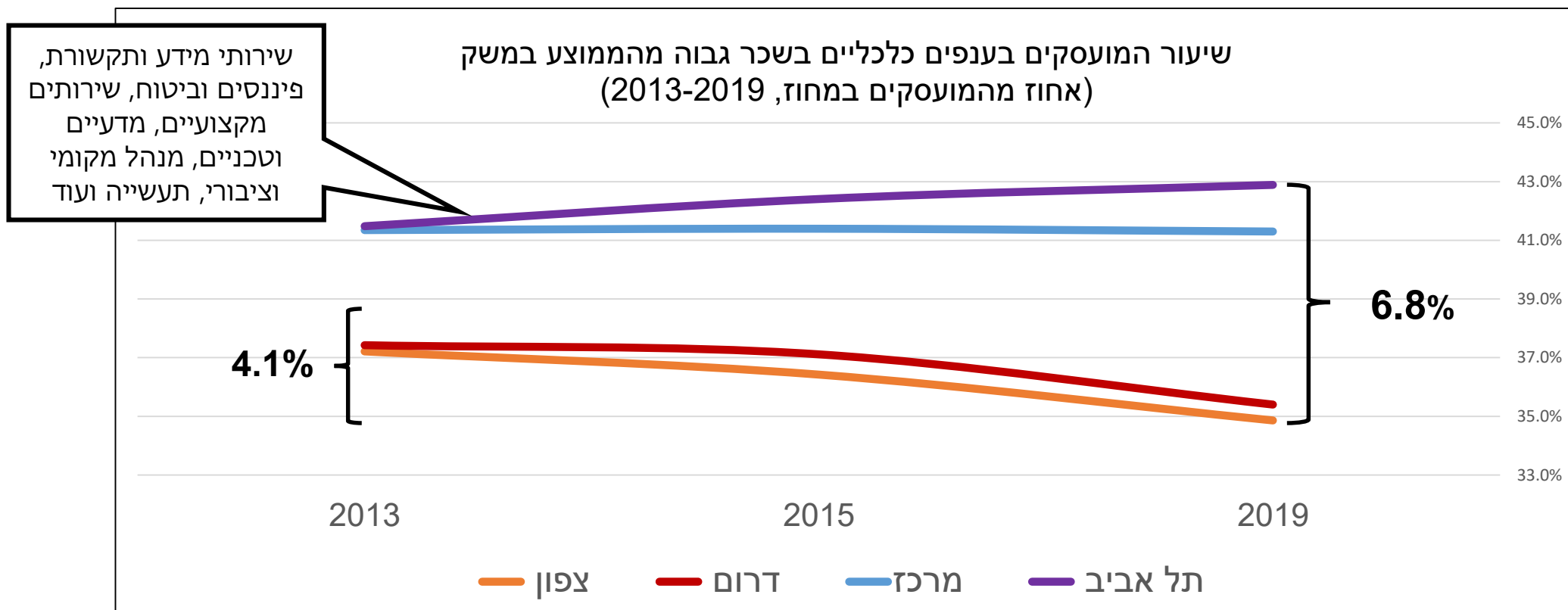
שיעור המועסקים בצפון ובדרום מקרב ענפים נבחרים, ושכר שכיר חודשי ממוצע בענף, 2019

מקור- עיבוד אגף אסטרטגיה לסקר כוח אדם, הלמ"ס – הנתונים מתייחסים לפילוח לפי מחוזות עבודה ולא מחוז מגורים

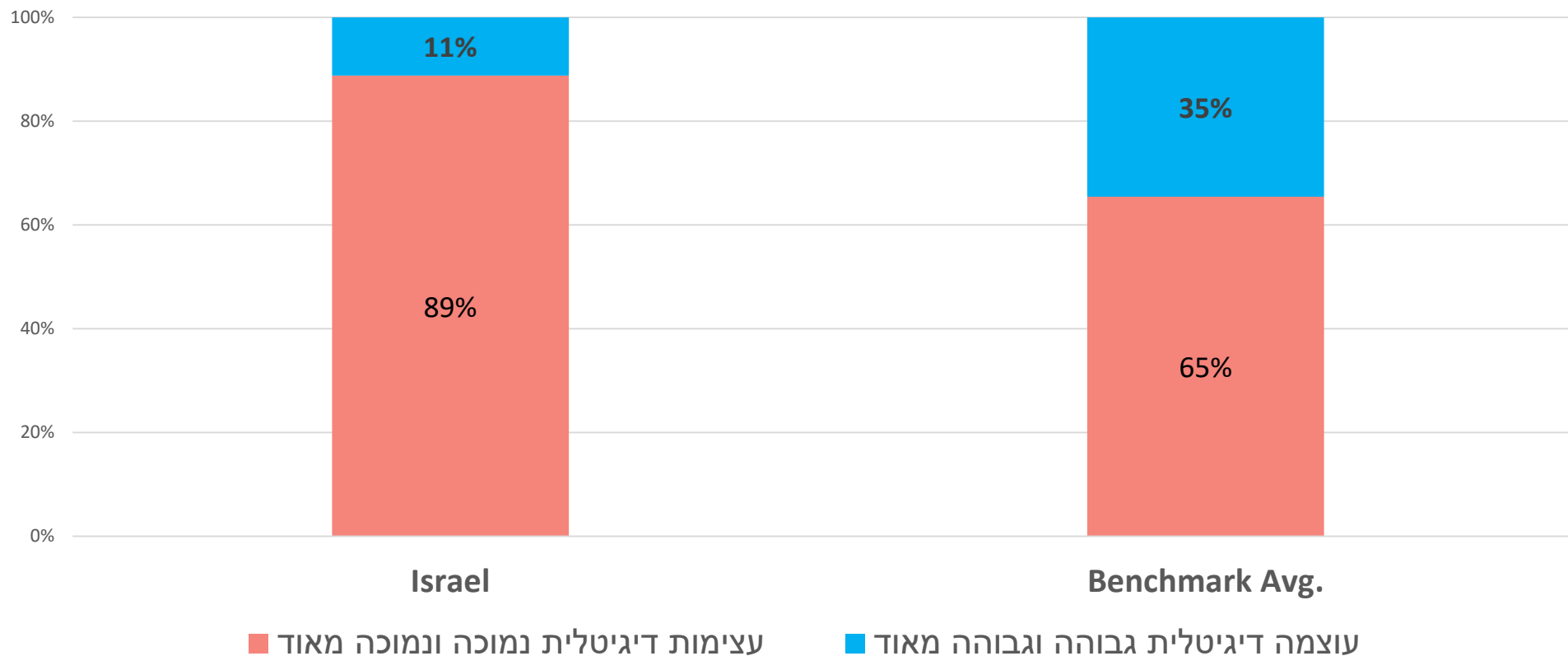
- ריכוז הפעילות העסקית במרכז מובילה לאי-מימוש פוטנציאל הפיריון הגלום בפריפריה ולאי-מימוש יתרונות יחסיים:
- **פער של כ-30% בשכר** - ההכנסה הממוצעת בצפון ובדרום עומדת על 8,863 ₪ ובמרכז ות"א 12,442 ₪.

מקור: עיבוד אגף אסטרטגיה לסקר כוח אדם, הלמ"ס – הנתונים מתייחסים לפילוח לפי מחוזות עבודה ולא מחוז מגורים

בישראל מיעוט של עסקים בעצמות דיגיטלית גבוהה

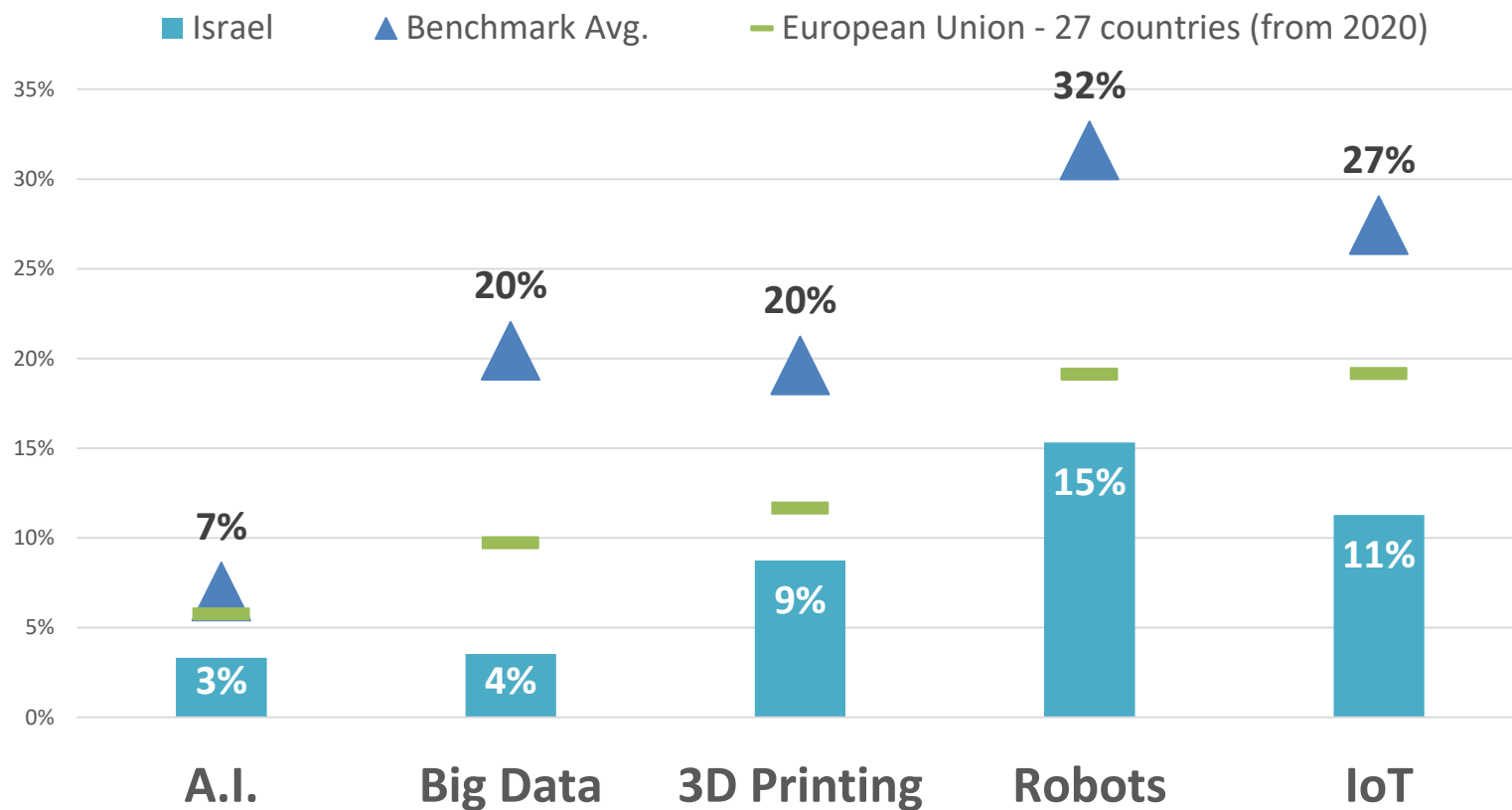
שיעור עסקים בעצמות דיגיטלית גבוהה ונמוכה, ישראל ומדינות הסמן
(% מכלל העסקים, 2020)

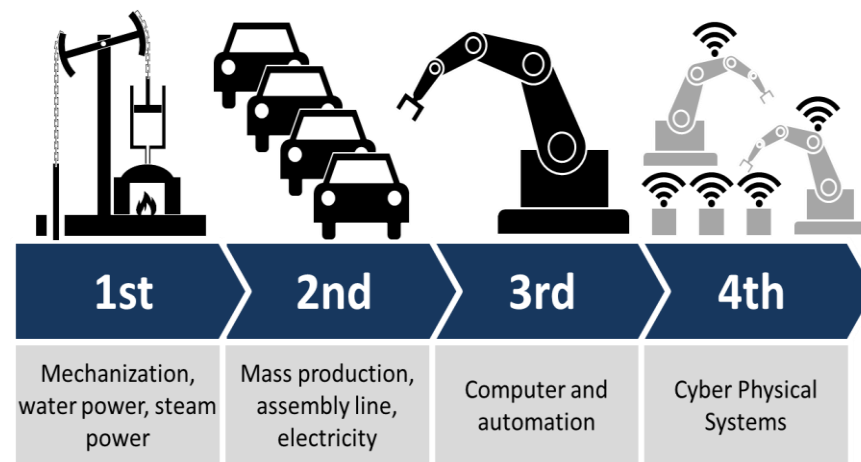
פער פיריון של 51%

מידת האימוץ של טכנולוגיות ייצור מתקדם בענף התעשייה, ישראל
מול מדינות ה-EU
(% מכלל החברות בענף התעשייה, 2020)

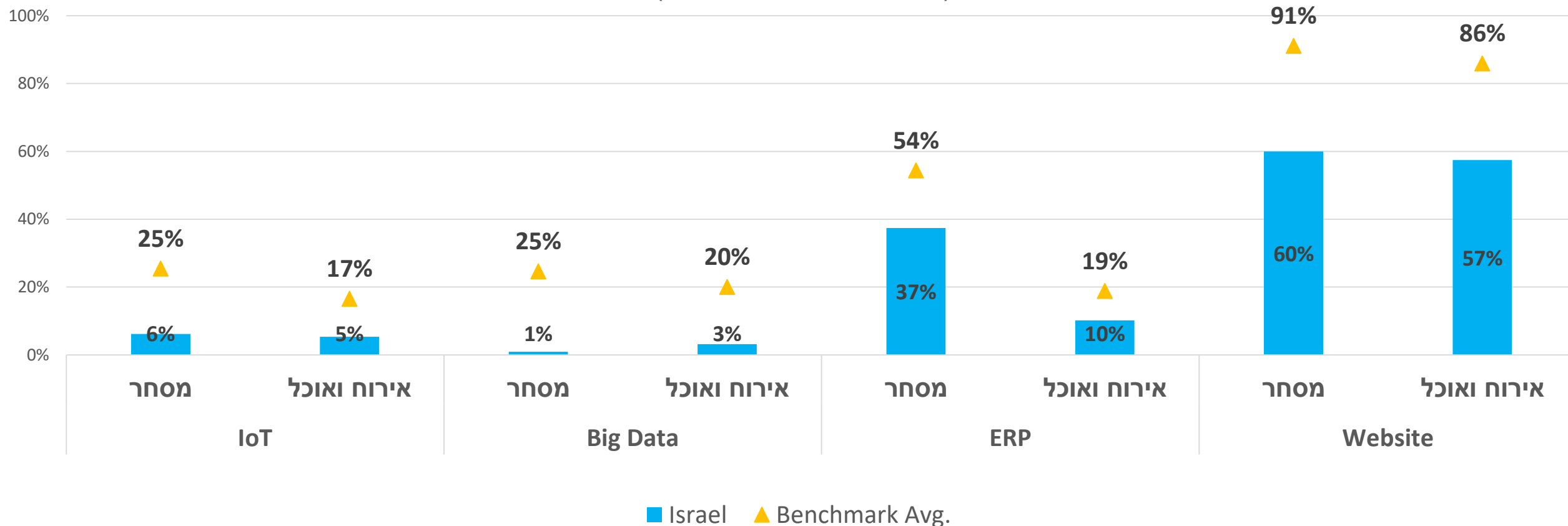
שיעור האימוץ של טכנולוגיות ייצור מתקדם בתעשייה הישראלית נמוך בהשוואה למדינות המובילות

הפיגור של ענפי המסחר והשירותים בהטמעת טכנולוגיות

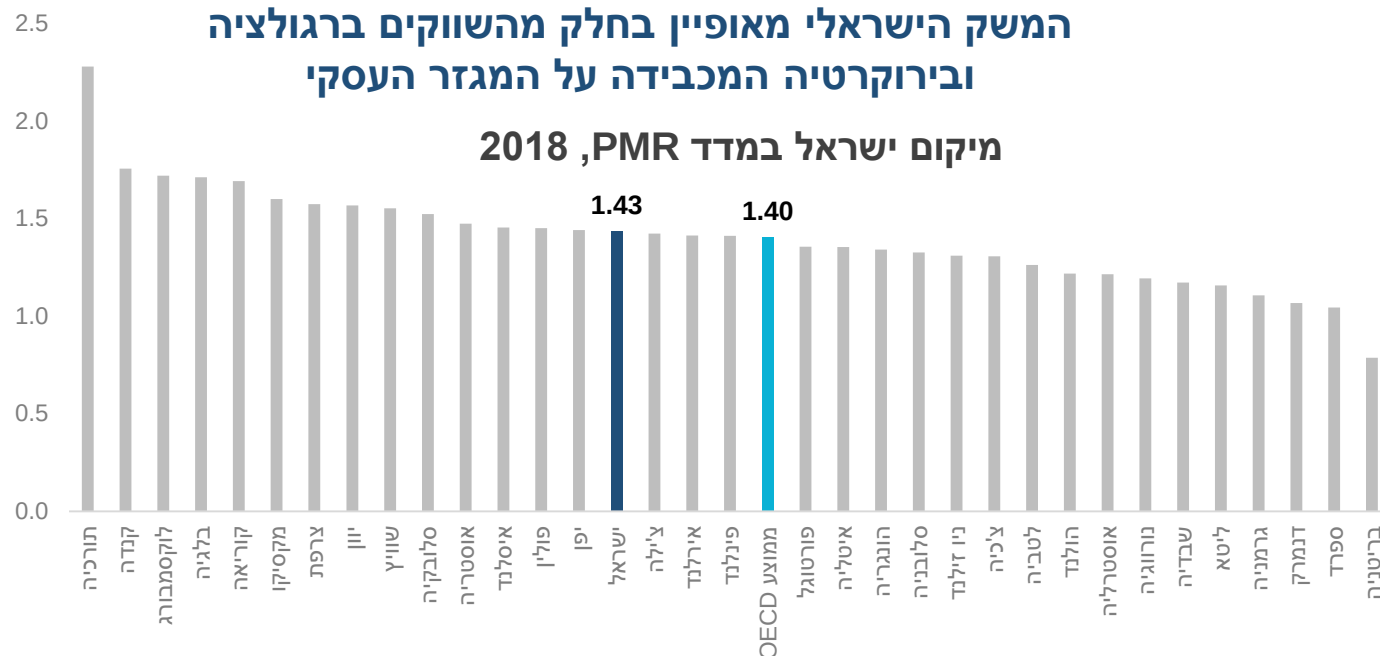
בעוד שבענף המסחר במדינות הסמן כל עסק רביעי משתמש ב-BIG DATA, בישראל רק 1 מתוך 100

שיעור העסקים שעושים שימוש בטכנולוגיות נבחרות, ענפי המסחר והשירותים, ישראל מול מדינות הסמן
(% מכלל החברות, 2020)

המשק הישראלי מאופיין בחלק מהשווקים ברגולציה ובירוקרטיה המכבידה על המגזר העסקי

מיקום ישראל במדד PMR, 2018

מיקום ישראל במדד Doing Business

- הנטל הרגולטורי בישראל נאמד בכ-100 מיליארד ₪ בשנה.

- ריבוי רגולטורים: מעל 200 יחידות בעלות סמכויות רגולטוריות, מעל 40 רגולטורים עוסקים במתן היתרים ופיקוח על עסקים בישראל.

- היעדר ראייה ממשלתית של "העסק במרכז" ודיגיטציה חלקית של שירותי הממשל והליכי רגולציה